

שבועות מא

משה שווערד

1. שערים מצויינים בהלכה

דף מא. דררא דממונא. פירש הר"ח לשון עיקר. וכן פירוש בערוך (ערך דררא). וכן פירש הרשב"א בשם הר"ח ויעי' במוסף הערוך]. ורש"י במס' ב"מ (כ:): פירש, חסרון ממון, שאם יפרע זה שלא כדין כדן הוי חסרון ממון, ואם נפטרנו שלא כדין, נמצא זה חסר. והתוס' שם (ד"ה ומה) פירשו היינו היכא דבלא טענותיהם יש ספק לב"ד. ועי' ברש"י במס' כתובות (כג: ד"ה משום), ובתוס' (ד"ה דאיכא). אבל בשטמ"ק (ב"מ שם) הביא בשם תלמיד הר"פ דררא דממונא שהוא שייכות וזיקה להממון. ועי' בתוס' מס' חגיגה (כא: ד"ה בתרייתא – השני) דררא דטומאה, שייכות טומאה. וכ"פ בתש"י מהרי"ל החדשות (סי' קנח) שייכות ממונא וכו'. וכן יש לפרש בגמ' כאן. ועי' בלחב"ח שלפירוש התוס' (ב"מ) י"ל דה"נ כיון דיש עדים שהודה שהוא חייב, א"כ הוה ספק אם פרע אם לא, אבל לרש"י (שם) דמפרש חסרון ממון, קשה מאי דררא איכא טפי בפרעתי מלהר"ם, וצ"ע.

כתבו התוס' בשם ר"ת, השתא דלא אתמר הלכתא כחד מהני לישני, היכא דליכא דררא דממונא לא משבעינן ליה מספק דהמע"ה, ואעפ"כ לא היה מוחה בדיינים המשביעין [וכ"כ התוס' בשמו במס' ב"ק קיח. ד"ה ר"ג. ועי' בתש"י מהר"ם מרוטנבורג (ד"פ סי' קט) שר"ת חזר בו בסוף ימיו], וקצת נראה להשביע, דאיכא דאמרי טפל ללשון ראשון כמו שאומר ריב"א. ועי' ברא"ש במס' ב"מ (פ"א סי' ז) ובמס' ב"ב (פ"ג סי' נה) שכתב כן בשם

2. שערים מצויינים בהלכה

מאי איכא בין שבועה דאורייתא לשבועה דרבנן. הקשה בתורת חיים, הא איכא בינייהו טובא, דמדאורייתא אין נשבעין על הקרקעות ועבדים ושטרות, ומדרבנן נשבעין עליהן, ועוד דמדאורייתא אין נשבעין אלא במודה במקצת, ומדרבנן נשבעין אפי' בכופר הכל, ותיירך דהכי קמיבעי ליה מאי איכא בין מי שנתחייב לישבע שבועה דאורייתא ובין מי שנתחייב לישבע שבועה דרבנן. ועי' בשו"ת הריב"ש (סי' תלו) דשבועה דרבנן אינה לא בשם ולא בכינוי ולא בנקיטת חפץ אלא

בשבועה סתם או בקללת ארור, שארור בו שבועה, והביא כן מפרש"י במס' גיטין (לה. ד"ה חוץ). ועי' מה שכתבנו במס' כתובות (פח. ד"ה מייתי – ויש) בשם הנודע ביהודה דבשבועה דרבנן אפי' בשבועת המשנה לא אמרינן מתוך שאינו יכול לישבע משלם, אלא מתוך שאינו יכול לישבע אינו נוטל. וזה דלא כהקצוה"ח (סי' צב סק"ו) עי"ש שהביא קושית מהר"ש הלוי דלמה לא אמרו בגמ' כאן דנפק"מ לענין מתוך, וכתב דלא משכחת דין מתוך בשבועה דרבנן, ומזה נראה דהיכא דמשכחת דין מתוך בשבועה דרבנן, אמרינן מתוך.

3. תוספות מסכת שבועות דף מא עמוד א

מאי איכא בין שבועה דאורייתא לשבועה דרבנן - בפ' הכותב (כתובות דף פח. ושם) גבי הא דאמר רב נחמן אי פקח שמעון מייתי ליה לידי שבועה דאורייתא פירש בקונטרס דנפקא מינה דבדאורייתא בעי למינקט חפצא בידיה ובדרבנן לא בעי ואין נראה דההיא נפקותא לא אמרינן הכא ועוד דבפרק השולח (גיטין דף לה. ושם) גבי אלמנה דקאמר אדרה בבית דין ואשבעה חוץ לב"ד פי' בקונט' גופיה דבב"ד לא בעי אשתבעי משום דבעי אנוקטי חפצא בידיה אף על גב דשבועה דאלמנה

שבועה דרבנן היא ובריש שמעתתא דהכותב (כתובות דף פז: ושם) פירש נמי בקונטרס גבי הא דסבר רמי בר חמא למימר שבועה דאורייתא דנפקא מינה לאפוכי שבועה.

4. חידושי הרשב"א מסכת שבועות דף מא עמוד א

הא דאמר' מאי איכא בין שבועה דאורייתא לשבועה דרבנן [1] פ' רש"י ז"ל דלאו כלהו שבועות דרבנן קאמר אלא שבועת היסת קאמר דאלו בין שבועת הנשבעין דרבנן דבפרק כל הנשבעין לשבועה דאורייתא טובא איכא דאלו הנך נשבעין ונוטלין ואלו שבועה דאורייתא נשבעין ולא משלמין אבל בין דאורייתא לשבועת היסת דרב נחמן דכאן וכאן נשבעין ולא משלמין קאמר, ואיכא למידק אי שבועת היסת קאמר מאי קמבעיא ליה מאי בינייהו דהא טובא איכא דשבועה דאורייתא בנקיטת חפץ וכדאמר' בריש פרקין ושל היסת בלא נקיטת חפץ כהסכמת הגאונים ז"ל ועיקר, וי"ל דהכא בדיני מיירי בטכסיסי לא קא מיירי וכ"כ הר"י הלוי ז"ל, [2] ויש מביאין ראיה מכאן דאפי' שבועת היסת בנקיטת חפץ, ועוד מההיא שמעתא דההוא רעיא דפ"ק דב"מ ובנדרים פ' ד' נדרים מההיא עובדא דקניא דרבא, וליתא וכבר כתבתיה שם בפ"ק דמציעא ובנדרים פ' ד' נדרים בההוא עובדא דקניא דרבא בס"ד.

5. תוספות מסכת שבועות דף מא עמוד א

ולמר בר רב אשי דאמר בדאורי' נמי מפכינן – [1] ריב"ן פ' בשם הקונטרס דהלכתא כותיה דקיימא לן כמר בר רב אשי במיפך שבועה וכן בתשובת רבינו גרשון מאור הגולה וכן רב האי גאון והביא ראיה דהלכתא כותיה מדקאמר לקמיה האי מאן דמפיק שטרא על חבריה אי אמר ליה היאך אשתבע לי דלא פרעתין אמרינן ליה זיל אשתבע ליה ומה התם דאית ליה עליה ממון גמור מדאורייתא יכול להפך עליו שבועה היכא דלית ליה אלא שבועה דאורייתא לכ"ש דמצי א"ל אשתבע לי את ולפי דבריו מאן דפליג אמר בר רב אשי כ"ש דפליג אדלקמיה מיהו הגאונים נחלקו בההיא דלקמיה אי אמר ליה אשתבע לי דלא פרעתין אם יכול אידך לחזור ולומר אשתבע לי את ותפטר ואם יכול אין ראיה לרב האי משם ועוד דלא דמי דבההיא דלקמיה ודאי תקנו רבנן משום דשכיחא דמתרמי זימנין טובא דבטר דפרעיה אשתהי שטרא בידיה כדאמרין בפ"ק דב"מ (דף טז:) אשתמוטי דקא משתמיט דאמר ליה למחר יהבינא לך השתא ליתיה גבאי אי נמי אפשיטי דספרא זייר ליה אבל לגבי שבועה דאורייתא למה להם לתקן שיכול להופכה והשתא דלקמיה איתא אפי' כמאן דפליג אמר בר רב אשי [2] ורבינו יצחק מצא בתשובות קדמוניות דלא מפכינא שבועה דאורייתא וכן בה"ג ובסדר תנאים ואמוראים דהלכתא כמר בר רב אשי בכליה הש"ס בר מיפך שבועה ואודיתא אך מה שכתב בסדר תנאים ואמוראים דמיפך שבועה כגון שהיה המחויב שבועה חשוד וקאמר מר בר רב אשי דמפכינן אכנגדו אין נראה דבחדש לא איירי אלא בסמוך דאמר איכא בינייהו שכנגדו חשוד אלא כפירוש הקונטרס דאמר נתבע לתובע השבע וטול ור"ח נמי פסיק דהלכתא כותיה בכל הש"ס בר מיפך שבועה וחזירי וסימנך הפך לבן וחזירי בפ' בהמה המקשה (חולין דף עז: ושם) גבי צומת הגידין דקאמר זייגי אף על גב דלא חיורי [ועמ"ש בס"ד על הגליון סנהדרין דף כט: בתוספות ד"ה מר בר"א].

6. תוספות מסכת שבועות דף מא עמוד א

ולרבי יוסי דאמר בדרבנן נמי נחתינן – קצת תימה דרבנן נמי לא איירי אלא בההיא דלא הוי גזילה אלא מפני דרכי שלום אבל היכא דהוי גזל גמור מודו דנחתינן לנכסיה וה"ל היכא דאיכא שבועה דרבנן.

7. שו"ת הרשב"א חלק ג סימן פה

לארדה. ולענין הא דגרסינן בפר' הדיין' ואי אמר ליה אישבע לי אמרינן ליה זיל אישבע ליה, ואי צורבא מדרבנן הוא לא מזקקינן ליה, ופרש"י ז"ל ולא מגבינן ליה. וקשיא לך אם כן יפסיד חובו ונמצאת תקנתו קלקלתו, לא קשיא דכל שצורבא מרבנן תובע ממון אם את משביעו אתה חושדו שתובע מה שאין לו נמצאת ממעט בכבוד תורה, ומוטב שלא נזדקק לו להשביעו ולא נגבה לו את חובו משגזקק ונקל בכבוד תורה ולומדיה. אלא אם נשבע מעצמו נשבע ואם תפס מעצמו תפס שאין אנו נזקקין לו להשביעו ולא להגבותו ולא להוציא מידו אם קדם ותפס

8. שו"ע יורה דעה - סימן רמג

(ב) ... הגה - ואין חילוק בין שהוא תופס ישיבה או לא, רק שהוא מוחזק לת"ח בדורו שיודע לישא וליתן בתורה, ומבין מדעתו ברוב מקומות התלמוד ופירושו ובפסקי הגאונים, ותורתו אומנותו כדרך שנתבאר. (ת"ה סימן שמ"ב). ואע"ג דאין בדורינו עכשיו חכם לענין שיתנו לו ליטרא דדהבא אם מביישו, מ"מ לענין לפטרו ממס מקילין להם בזה, רק שיהא מוחזק לת"ח, כמו שנתבאר. (שם סימן שמ"א). ומ"מ יש מקומות שנהגו לפטור ת"ח ממס, ויש מקומות שנהגו שלא לפטורן (שם שמ"ב):
(ג) ותלמיד חכם המזלזל במצות ואין בו יראת שמים, הרי הוא כקל שבצבור:

...
(1) עון גדול הוא לבזות תלמידי חכמים או לשנאותן, וכל המבזה את החכמים אין לו חלק לעולם הבא, והוא בכלל: כי דבר ה' בזה (במדבר טו, לא): הגה - ואסור לשמש במי ששונה הלכות, וכ"ש במי ששונה תלמוד שהוא הגמרא, ויקדים לשמש במי ששונה הלכות קודם שישמש במי ששונה גמרא. (רבינו ירוחם נתיב ב'):
(2) מי שהעידו עליו שביזה ת"ח, אפילו בדברים (אפילו שלא בפניו), בית דין מנדין אותו ואין מתירים לו עד שירצה החכם שנידוהו בשבילו. ואם ביזה את החכם לאחר מותו, בית דין מנדין אותו והם מתירים לו משיחזור בתשובה: הגה - אבל אין דין ת"ח בזמן הזה לענין שיתן לו המבייש ליטרא דדהבא. (מהרי"ק שורש קס"ג ומהרי"ו סימן קס"ג). ומ"מ יקנסו הב"ד המבייש לפי המבייש והמתבייש (ריב"ש). ובלבד שלא יתחיל החכם במרי

9. תוספות מסכת שבועות דף מא עמוד ב

תיובתא דשמואל - תימה מאי קושיא דלמא נתתו לך שלא בעדים קאמר ולהכי חייב וי"ל דשמואל הכי קאמר מתוך שיכול לומר פרעתין בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים כי אמר נמי פרעתין ביני ובין עצמך נאמן במגו ומיהו רב פפא בסמוך ודאי לית ליה האי מגו דהא קאמר בסמוך צריך לפורעו בעדים וצריך לדחוק לפי' זה דפליגי רב פפא ושמואל בדברי רבי יהודה בן בתירא ועוד יש לתמוה לגמרא שהקשה לשמואל מסיפא דמתני' מנ"ל לפרש דברי שמואל כך מאחר שרב פפא לית ליה האי סברא לכן נראה שהקשה משמע ליה דמפני שצריך ליתן לו בעדים משמע שצריך לברר שפרעו בעדים וקצת משמע כן בכל הסוגיא.

10. תוספות מסכת כתובות דף ב עמוד ב

פשיט רב אחאי - לא כמו שפירש רשב"ם דהיינו רב אחאי גאון שעשה שאלתות והיה בסוף כל האמוראים ולכך משנה לשונו בכל הש"ס פריך רב אחאי פשיט רב אחאי שהרי כאן רב אשי עונה על דבריו אלא אומר רבינו תם שהוא אמורא וכל אמורא היה תופס לשונו כמו מגדף בה ר' אבהו (סנהדרין ג:) תהי בה ר' יוחנן (ב"ק קיב:) לייט עלה אביי (ברכות כט.).

11. תוספות מסכת שבועות דף מא עמוד ב

הא אנא והא רב ששת - בדיחותא בעלמא הוא דקא מהדר ליה ולא משום דצריך לקיים תנאו.

12. תוספות מסכת שבועות דף מא עמוד ב

כל האומר לא לויתי כו' - ואביי לית ליה והא דתנן למחר אמר לו תנהו לי אין לך בידי חייב וטעמא דכיון דאמר לא לווה הוי כמודה שלא פרע התם ליכא עדים דאמרי פרעו כי הכא ולהכי אביי גופיה אית ליה בפ"ק דב"ב (דף ו. ושם) דכל האומר לא לויתי כו' כיון דליכא עדים שפרע וא"ת אמאי לא מתרצינן הכא דבוריה לא לויתי כלומר לא עמדתי בהלואתי אלא פרעתי כמו בפ' אמרו לו (כריתות יב.) גבי לא נטמאתי דמתרצינן דבוריה לא עמדתי בטומאתי אלא טבלתי ואומר ריב"א דהכא לא קאמר לא לויתי אלא להד"מ דלא שייך לתרצינן לישיניה אבל בפרק הכותב (כתובות דף פח.) קשה דקאמר אבל אמרי יתמי אמר לנו אבא לא לויתי נפרעין מהם שלא בשבועה דכל האומר לא לויתי כו' ויש לומר דהאב היה יכול לטעון ולתרץ דבריו אבל ליתומים לא טענינן מילתא דלא שכיחא ועוד יש לחלק דהכא כשטוענין עליו בבית דין יש לו להשיב בענין שיפטר ואין לנו לתרץ דבריו.

13. חידושי הריטב"א מסכת שבועות דף מא עמוד ב

רבא אמר כל האומר לא לויתי כאומר לא פרעתי דמי. איכא דקשיא ליה כיון דסהדי לא מהימני מכלל דפסולי עדות הן ואם כן היאך הלוה מוחזק כפרן על פיהם, ולא מילתא היא דודאי העדים כשרים הם אלא דכיון שהוא כמודה על עצמו שלא פרע הוא נזוק בנכסיו ופוסלם עליו, לפי שהודאת בעל דין לחובתו חשיבא לחיוביה כנגד מאה עדים שיעידו לזכותו, כדאמרינן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי, וזה פשוט.

14. דף על הדף שבועות דף מא עמוד ב

בגמ': ההוא דאמר לי לחבריה הב לי מאה זוזי וכו' רבא אמר כל האומר לא לויתי כאומר לא פרעתי דמי.

ולפי רבא מבואר, דנאמן הלוה בהודאתו יותר מן העדים שאמרו שפרעו וחייב בתשלומין.

ותמה בנתיבות המשפט [סי' כ' ס"ק א'] דהאיך שייך לחייב הלוה על פי הנך עדים, הרי יכול הלוה לומר ממה נפשך אם הם אומרים אמת שפרעתי הרי פרעתי, ואם שקרנים הם, הרי קיי"ל דעדות שבטלה מקצתה בטלה כולה וכדאיתא בב"ב [דף ל"א ע"ב] דאי איתכחוש העדים בעדות אכילת ג' שנים דבטלה נמי עדות אבהתא [לרב חסדא שעדות המוכחשת בטלה], והכא נמי כיון שבטלה עדות הפרעון תבטל נמי ההלואה.

ותירץ הנתיבות שאין דנים ממ"נ מכח הודאת בע"ד דאמרינן דאפשר שאמת היא עדותם שפרעו ומכל מקום חייב מכח הודאתו דשמא מחל לו. ובאבן האזל [פ"ו מטוען ונטען] תמה מה שייך מחילה על פרעון.

וכתב בספר משברי ים (גלגל החוזר - סי' קלב):

ובפשוטו כונת הנתיבות דאמרינן דשמא רצונו לחייב עצמו בחיוב חדש, אך גם זה צ"ב שהרי כאן טוען לא לויתי, ומזה הרי הוכיח הקצוה"ח דלא כמהרי"ן לב שהודאה זה התחייבות שכאן אין רצונו להתחייב.

ובחידושי הרי"ם [הובאו דבריו בשיעורי הגאון ר' דוד פוברסקי זצ"ל לב"ב דף ו' אות קצ"ג] כתב לתרץ דלא שייך לדון כאן עדות שבטלה, דאם נימא שבטלה לא תתבטל דשוב נאמין את הלווה בטענתו שלא ליה והרי קיי"ל שחוזר מפטור לפטור, והטעם שאפשר לחזור מפטור לפטור דטענת פטור לא מקבלין אותה כמאה עדים שכן הוה עובדא, וא"כ כד יהיה נאמן שלא ליה, שוב אפשר להאמין לעדים גם במה שפרעו ולא בטלה עדותם. ולהכי אין דנים עדות שבטלה דאם נדון שבטלה שוב תחזור להתקיים.

והנתיבות שם הקשה דיפסלו העדים גם מצד הודאת המלוה שהרי טען שלא פרעו, והוכיח הנתיבות דכל היכא שטוען לזכותו אין נאמנות על הסיפור כהודאת בע"ד כדי לפסול עדים שאומרים להיפך. [דרך בלא לויתו דנחשב כאילו שני סיפורים לא לויתו טענת זכות ולא פרעתי טענת חוב, משא"כ בכל טענת זכות אין מוציאים ממנה טענת חוב לגבי העדים ודו"ק].

ופליג בזה על התומים שכתב שאף ע"י טענת זכות נפסלים העדים להמלוה אף בעדות אחרת.

ולדברי החידושי הרי"ם ניחא, דאף שיש כאן הודאת בע"ד, מכל מקום עדות שבטלה לא שייך, דאם נימא שבטלה, שוב נוכל לקבל עדותם לגבי הלווה ולא בטלה, דמצד הפסול אין בטל כיון שנפסלים רק לאחר כדי דיבור ואכתי צ"ע.

15. רשימות שיעורים (רי"ד סולובייצ'יק) מסכת שבועות דף מא עמוד ב

כל האומר לא לויתו כאומר לא פרעתי דמי. לכאורה נראה בביאור המחלוקת בין אביי לרבא שלאביי הודאת בע"ד חלה זוקא במודה בחיוב ממון, ומשום כך בטענת לא לויתו ליכא חלות שם הודאת בע"ד כי לא הודה בחיוב. ואילו רבא סובר שיש חלות דין הודאת בע"ד גם בנוגע לעובדות. ולדעתו איפוא כל האומר לא לויתו חשבו כאילו הודה בעובדא שלא פרע. כתוצאה מכך כשהעידו עדים שלוה ופרע חייב לשלם מאחר שקיימת הודאת בע"ד בעובדא שלא פרע.

ברם הרא"ש (פ"ו סי' ט"ז) כתב שדין רבא חל דוקא בשהעידו עדים שלוה ופרע, אבל אם הלוח עצמו טען בראשונה לא לויתו ושוב אמר לויתו ופרעתי פטור וז"ל דעל פיו לא הוחזק כפרן עכ"ל. ויש להעיר מאי נ"מ ולמה לא נצרף הודאת בע"ד הראשונה שלא פרע להודאת בע"ד השניה שלוה ויתחייב. ויתכן שמדין הפה שאסר הפה שהתיר נאמן לומר שלוה ופרע. עוד יתכן שלהרא"ש גם רבא סובר שהודאת בע"ד חלה רק בנוגע לחיובי ממון ולא בנוגע לעובדות. אמנם לדעתו בטען לא לויתו ואח"כ באו עדים שלוה נעשה הודאתו להודאת חיוב כי כל האומר לא לויתו כאומר לא פרעתי, והעדים כשמעידים שלוה מבטלים את מה שאמר לא לויתו ונשאר שאמר לא פרעתי דהו"ל עכשיו הודאה בחיוב ע"י הגדת העדים. ואילו בלי עדים וכשהלוה בעצמו חזר בו מטענת לא לויתו לטענת לויתו ופרעתי לא היתה כלל הודאה בחיוב ואין הודאת בעל דין חלה בלי הודאה בחיוב, ודוקא ע"י העדאת עדים נחשבת להודאת חיוב, ודו"ק.

16. רשימות שיעורים (רי"ד סולובייצ'יק) מסכת שבועות דף מא עמוד ב

שם. גמ'. כל מילתא דלא רמיא עליה דאינש לאו אדעתיה. ניתן לפרש את הגמרא בתרי אנפי: א) כפשוטה: טעה בדבריו כי לא זכר דברים שוליים כאלה כשטען טענותיו בבי"ד. ב) דברים צדדיים כאלה אינם מצטרפים ע"פ דין לעצם טענות בע"ד, ולכן אף ששיקר לא נהפך להיות בכך הוחזק כפרן ע"פ דין.

ועיין לקמן (מב א) דקצותא דתרעא מידכר דכירי אינשי, והגמרא מתפרשת לפי שני הצדדים. א) כפשוטה שאנשים זוכרים את השוויות ואינם טועים בה: ב) אינו דומה לבפני פלוני ופלוני שנחשב לענין צדדי אלא שוויות התשלומין נחשבת כחלק מגוף הטענות, ולפיכך כששיקר הוחזק כפרן.

והנה בביאור כל מילתא דלא רמיא עליה דאינש לאו אדעתיה פרש"י שהלוה שטען פרעתי בפני פלוני ופלוני לא שם לבו לזכור. מאידך הרמב"ם בפ"ו מהל' טוען (הל' ד') כתב וז"ל לא הוחזק כפרן שאין העדים זוכרין אלא דבר שהם עדים בו וכו' עכ"ל. ויפלא מנלן לומר שעדים אינם זוכרין והרי קרא מלא דבר הכתוב ע"פ שנים עדים יקום דבר. ונראה שחלוקים רש"י והרמב"ם בחקירתנו. רש"י הביין את הגמרא כפשוטה, דהיינו שהלוה שכח הדבר, ושייך לומר כך רק בנוגע לבעל הדבר עצמו אבל לא בנוגע לעדות. מאידך, אליבא דרמב"ם נקבעה כאן הלכה, והיינו שדברים צדדיים אינם ע"פ דין מגופו של הדין תורה בבי"ד, ובהתאם לכך אף אין הדברים האלו נתפסים בחלות דין עדות. לכן יתכן שאף שנים המעידים אינם זוכרים את הדברים על נכונם ולא הוחזק כפרן בכך.

1. תוספות מסכת בבא מציעא דף ה עמוד א

שכנגדו קאמינא - וא"ת מאי שנא דבחשוד על השבועה שכנגדו נשבע ונוטל אמאי לא אמרינו מתוך שא"י לישבע משלם כדאמר גבי חמשין ידענא וחמשין לא ידענא (לקמן דף צח). ובנסכא דר' אבא (שבועות דף) וי"ל הכא אי אמרי' משלם לא שבקת ליה חיי דכל העולם יביאוהו לידי שבועה ויטלו כל אשר לו ועוד דהתם אמר ליה שבועה דאורייתא אית לי עליך או תשבע או תשלם אבל הכא הוא ברצון ישבע אם נניחנו ולכך לא ישלם.